Ч. 270 (12.926). Львів, в'второк 1. грудня 1931. Poczłowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 3·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ДЕФІЦИТИ.

Як рятують бюджети в ріжних державах?

Загострення господарської крізи в 1930/31 рр. прийшло так несподівано, що мабуть в ніодній державі не передбачили цього міністри скарбу. Тому з весною і літом цього року були ми свідками, що поодинокі уряди майже на власну руку або на підставі доривочного порозуміння зі законодатними установами вкорочували бюджетові видатки, бо доходи цілком завели. Цікаво, в якому напрямку пішла акція рятування державних бюджетів в поодиноких краях, бо це характеризує глибину крізи у них та настрої кермуючих гуртів чи урядів. В економічних журналах (пр. „Польска Ґосподарча") обговорюється від довшого часу справи бюджетів ріжних держав і на цій основі як теж на основі останніх заходів поодиноких держав, подаємо те, що для нас найцікавіше, тимбільше, що бюджетова сесія польського сойму недалеко.

Австрійський бюджет дав у 1930 році (тамошній календарний рік є бюджетовим) дефіцит 267 міл. шілінґів, за перший піврік 1931 — 216 міл. шіл. Його зрівноваження шукає Австрія разом з фінансовим комітетом Союзу Народів в нових податках (крізовім, доходовім, додатку до маєткового), в обниженню платень урядовців і їх редукції (кажуть там про редукцію 40.000 державних і самоврядних службовиків) та в ріжних ощадностях. Передбачена надвижка за 1932 р. є 100 міл. шіл., хоч недавня мораторія селянських податків готова знову захитати рівновагою бюджету.

Англійський бюджет, згідно з оцінкою Сновдена, викаже з кінцем цього року коло 170 міліонів фунтів дефіциту. Його сподіються покрити ощадностями через зменшення платень урядовців і війська та річевими ощадностями, що разом дасть коло 70 міл. фунтів. Решту покриють збільшеними доходами, а саме: через збільшення доходового податку, через оподаткування пива, тютюну, ріжних розваг і т. д. Спадок фунта облекшує положення краю, але богато ставок бюджету небезпечно захитав.

Бельгійський бюджет замкнено дефіцитом 700 міл. франків, бо передчасно знижено в попередньому році податкові тягарі на 1.600 міл. фр. Тому в цьому році обнижено платні урядовцям та збільшено податки: оборотовий, грунтовий, від пива, бензини, люксусу і т. д.

Болгарський бюджет, складений за згодою фінансового комітету Союзу Народів, виказав значний дефіцит і тому для його зрівноваження введено цілу низку ощадностей. Крім того введено оборотовий податок, якого там не було, піднесено митні ставки а щоби заохотити податників вплачувати залеглі податки, подаровано відсотки проволоки тим, що вплатять залеглости до 15. I. 1932 р.

Голяндський бюджет викаже приблизно 75 міл. гульденів дефіциту, який хотять рівноважити обниженням платень урядовців на $2^{1}/_{2}$—5 проц., підвищенням митних ставок, ограниченням інвестицій та заведенням податку від бензини.

Данський бюджет вправді незахитаний, але на підмогу безробітним і хліборобству треба було збільшити податки доходовий, маєтковий, від пива, від бензини та піднести митні ставки.

Італійський бюджет виказав в попередньому році 1.012 міл. лір дефіциту, а за три перші місяці цього дефіцитового року аж 860 міл. лір дефіциту. Бюджет рівноважать зниженням урядничих платень, підвишкою податку від бензини та нафти і підвишкою митних ставок.

Латвія обнизила видатки в свому бюджеті майже на одну четвертину і цим старається вдержати його рівновагу.

Мадярський бюджет захитаний тим, що попередній уряд видав коло півтора міліярда пенгє на інвестиції. Щоби рівноважити бюджет, рішено зредукувати 7.700 урядовців, обнизити платні на 10—15 проц., а емеритури на 5—15 проц. та перевести ряд річевих ощадностей. Підвищено доходовий податок з 2 на 3 проц., піднесено доходовий податок і податок від цукру та ряд менше важних податків.

Німецький бюджет виказував в червні дефіцит коло 570 міліонів марок. Для зрівноваження його обнижено платні урядовців двічі: раз на 6 проц., другий на 5—8 проц., зменшено емеритури, інвалідські ренти, додаткові для безробітних і збільшено податок від цукру, заведено крізовий податок, введено нові митні ставки та ряд інших ощадностей, відомих з т. зв. „Нотферорднунґен".

Злучені Держави П. А. виказали в 1930/31 році дефіцит у висоті 900 міл. долярів, а за 3 місяці повного бюджетового року коло 500 міл. долярів. Сильна кріза американського промислу і хліборобства ускладнює наладнання рівноваги бюджету, до чого вживають ріжних заходів. Остання звижка цін збіжа поправила дещо ситуацію податників.

Румунський бюджет, латаний міжнародніми позичками, викаже коло 13 міліярдів левів дефіциту, бо вплива змаліли на 37 проц. Зменшено платні урядовців на 10—30 проц. (їх і так декуди не платять) та хотять ввести спіртовий монополь. Фінансовий дорадник Румунії Обрен дивиться і на ці заходи скептично.

Фінляндський бюджет виказав за 8 місяців останнього бюджетового року 358 міл. фін. марок дефіциту. Новий бюджетовий прелімінар виказує ощадности на близько 600 міл. ф. мк. Хотять знести обмеження обороту алькоголем, щоби поправити фінанси держави.

Франція, яку вважають банкирем світа, виказала в минулому бюджетовому році 2.200 міл. фр. дефіциту, а в цім році цінять його на 6—7 міліярдів фр. Забракло німецьких вплат (мораторія Гувера) і зменшились сильно податкові впливи. Міністр бюджету Пієтрі обіцює предложити бездефіцитний прелімінар, вводячи ряд ощадностей.

Чехословаччина має теж свої клопоти. Вправді новий прелімінар виказує скромну надвижку 4,6 міл. ч. корон, однак впливи падуть і ледви чи можна буде вийти без дефіциту зглядно без поважних ощадностей. Говорять про редукцію урядовців, скреслення 13-ої платні (щасливий край, де така платня ще істнує!), введення податку від сірників і т. д. При чім ЧСР має легку позицію з довгами, бо вони є просто мініятурою в порівнанню з іншими державами і виносять всього 37,5 міліярдів чк., а річні сплати з відсотками є тільки 337 міл. чк. (в Польщі ці рати є около в четверо більші.).

Югославія має теж дефіцитовий бюджет (коло 1.000 міл. динарів). Його зрівноваження хотять найти в новому податку нежонатих мущин, підвищенню оборотового податку, обниженню урядничих платень, емеритур і т. д.

Як видно з цього перегляду ситуація при рівноваженні державних бюджетів майже в усіх державах дуже важка і ледви чи вдасться декому з керманичів державних скарбів оборонити держави перед дальшими, прикрими наслідками необережної господарки.

(Хр.)

ЗАКАРПАТТЯ.

Дальше запаморочення азбукою. — Селянські протести. — Господарська кріза. — Заклик москвофілів до „боротьби". — Хто найбільше винуватий?

Ужгород, в листопаді 1931.

Дивні дива діються на Закарпатті. Весь світ хитається під тягарем господарської крізи. Найбистріші уми шукають виходу з невимовно тяжкого положення. Перед фінансово-господарськими питаннями відходять на задній плян інші проблеми. Єдина країна, де все інакше, — це українське Закарпаття. Інші народи йдуть напеapt ред, розвивають господарство й культуру, а „тверді" русини ведуть боротьбу за мову, за азбуку, вперто, не шкодуючи себе ні своєї будучности. Здається питання просте: у школі має панувати рідна мова дитини. Але не так думають закарпатські недобитки москвофільства, задивлені на Схід до „єдиної неділимої Росії".

У квітні 1931 року теперішній чехословацький міністр освіти д-р Дерер скликав був до Праги комісію з мовознавців та представників „українських" і „москвофільських" установ Закарпаття. Комісія ухвалила, що в школах на Закарпатті має бути *народня мова*, мова місцевої людности, отже українська. Але москвофіли цим не задовольнилися й почали з осені ц. року наступ на шкільництво.

Розуміється, цьому наступові потурає частина місцевої адміністрації на Закарпатті, яка перебуває в руках чеської аграрної партії. Інакше москвофіли сиділиб тихо.

На жаль, також дехто з міністерства освіти веде свою власну „шкільну політику". Напраклад, нинішній інспектор „руського" шкільництва на Закарпатті п. Вондрачек купив за державні гроші москвофільських підручників, неодобрених міністерством, аж за 140.000 чеських корон! Проти цих підручників з їх „язичієм" протестують свідомі національні українські громади на Закарпатті. Так, 120 родичів дітей, що ходять до школи в Ясіню, подало протест до шкільного відділу в Ужгороді 23. серпня 1931 р. і в ньому пише:

„Заведені великоруські підручники, писані чужою мовою, стали тягарем у науці для наших дітей, бо діти їх не розуміють і виходять зі шкіл анальфабетами та не годяться до вищих шкіл".

Зате збиті в пантелику москвофільськими агентами-провокаторами селяни у Великих Лучках протестують проти шкільних підручників, складених народньою мовою! Дійшло до небувалого „шкільного страйку", коли родичі перестали посилати дітей до школи...

На Закарпатті господарська кріза відбивається найважче, бо цього року на полі не вродило, а безробіття росте. Деревні робітники не мають праці, бо договір з Угорщиною перервано і нема вивозу лісових виробів на Угорщину. „Язикова" боротьба — це нібе забавка, яка не

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 25 listopada 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 262 czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 20. listopada 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 19 listopada 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" Nr. 262 z daty Lwów dnia 20. listopada 1931 r. zawierającego: w artykule pt. „Graf Sforca" od słów „W świżij knyżci" do końca artykułu znamiona zbrodni z § 65a) uk., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 Dzpp. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu szerzyć wzgardę i nienawiść przeciw jednolitemu związkowi państwowemu przez propagowanie ukraińskich haseł separatystyczno-nacjonalistycznych. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący: J. Medyński wr.

Protokulant: H. Rosenwiesen wr.

Za zgodność: Lipanowicz starszy sekretarz.

може чейже відвернути її уваги від пекучих потреб сучасности.

З приводу цієї „язикової боротьби“ читаємо такий допис у празькому органі чехословацької соціял-демократичної партії „Право Ліду“ з 3. листопаду ц. р.: „Партії москвофільського напрямку своїми підписами одобрили брошуру — фабрикат „Товариства Духновича“ та „Учительського Товариства“, яка є несподіванкою. У тій брошурі виразно агітується за боротьбу проти розпорядження міністерства освіти і закликується учителів, щоби вони заводили по школах незатверджені міністерством підручники москвофільського напряму. Брошура обвинувачує міністерство в потуранні українському напрямкові й у тому, що буцім то шкільний реферат в Ужгороді систематично проводить українізацію. Брошура твердить, що вибори дали москвофільському напрямкові більшість 6:1 і що культурна діяльність їхнього „Духновича“ перевищує в тім самім відношенні діяльність української „Просвіти“. Ті, що ту брошуру підписали, доказали своє лихе знання російської мови...

Лишивши на боці заклик до „боротьби“, яку треба засадничо й без коментарів відкинути, зазначуємо, що москвофільський табор є згідно з виборчим голосуванням більший від українського найвище у відношенні 2:1. При тому треба знати, що багато людей піддягло спокусам та загрозам аграрників. Досить є відома паперова діяльність товариства „Духнович“, якого читальні можуть що найбільше похвалитися таблицею (шильдом) та вибіленими стінами“.

Між „духовними“ провідниками москвофільського напрямку знаходимо: людину, яка по повороті з комуністичної служби в Росії не вміє правильно підписати своє прізвище тою мовою, яку тепер пропаґує; москвофілів, що не вміють по російськи і „росіян“, що найліпше володіють улюбленою мадярською мовою; провідників культурного руху, яким російська мова мало відома і т. д.

„Право Ліду“ рішуче відкидає атаку москвофілів.

Ґазета протестує проти того, що заступник голови сенату Кльофач дозволяє собі піддержувати на Закарпатті москвофілів, які порушують розпорядження міністерства освіти.

Однак у всіх тих справах найбільше винувата несвідомість самої нашої людности на Закарпатті, яка не вміє боронити своїх інтересів. Ніяка влада не допоможе народові раніше, поки він сам собі не допоможе. Закон добрий на папері, але треба вміти його використати для себе. Покиж темні закарпатські українці будуть вибирати на послів до парляменту *своїх запеклих ворогів*, поки вони будуть цуратися своєї „хлопської“ мови і кланятимуться перед „панською“ (московською, мадярською, чеською), доти не буде кінця-краю нарікання.

С. Ужгородський.

Заборона збірки на українських інвалідів у станиславівському воєвідстві.

У слід за львівським воєвідством надіслав і станиславівський воєвідський уряд заборону на переведення публичних збірок в хосен інвалідів Української Армії. Мотиви цеї заборони ідентичні з мотивами львівського воєв. уряду: теперішній заряд Т-ва, в якому засідають особи, відомі з протидержавної діяльности (б. посол Д. Паліїв та інж. А. Мельник), не дає достаточної запоруки, що одержані зі збірки гроші будуть ужиті на цілі Т-ва.

Ця заборона на тлі загальної економічної кризи, а зокрема зубожіння селянства та загального безробіття, може довести до цього, що Управа УКТОДІ не буде мати найконечніших грошевих засобів на виплачування місячних рент, опротезування та лікування інвалідів.

До цього не може допустити український нарід! Інваліди УГА не сміють лишитися без помочі, здані на ласку долі! Українське громадянство, не зважаючи на всі труднощі, мусить забезпечити долю своїх інвалідів, хоч би в дотеперішних мінімальних границях. Ренти українських інвалідів є такі низькі, що не вистарчають на заспокоєння найпримітивніших життєвих потреб, не осягають вони навіть 1/5 висоти державних рент. Не відмовляйте українським інвалідам цеї скромної лепти, на яку вони заслужили своїм терпінням і своєю кровю!

Навіть у цих важких часах мусить українське громадянство нести на своїх плечах почесний тягар удержання своїх інвалідів, бо покинення жертв визвольних змагань без помочі вбиває віру у кращу будучність у тих, в кого ця віра жива.

УКТОДІ мусить мати до диспозиції місячно найменше 12.000 зол. Кожний український громадянин(ка) повинен вступити в члени УКТОДІ, вплачувати річну вкладку 6 зол. (місячно 50 сот.). У пору заборони збірок тільки поголовне членство й загальна індивідуальна жертвенність урятують нас від сорому й морального пониження перед бувш. борцями та перед світом.

Головна Рада УКТОДІ у Львові.

Освідомлюйте про значіння перепису селянські маси, домашню службу, сторожів, робітників і форналів.

З церковних справ.

Після переходу о. протоєрея Табінського на унію.

Атмосферу, яка панує серед православних українців Волині, характеризує найкраще факт, що ніхто там не осуджує переходу о. протоєрея Табінського на унію, не зважаючи на завзяту аґітацію в цьому напрямі офіційних православних кол. Що більше! Багато українських волинських громадян одобрює рішучий крок о. Табінського, уважаючи, що він, як визначний український духовник і громадянин, в нинішніх відносинах, в добі цілковитого розкладу і повної залежности православної церкви в Польщі, інакше поступити й не міг. Зрештою з кроком о. Табінського зсолідаризувалося багато православних вірних ще в дні, коли з наказу митр. Дениса на о. Табінського кинули „анатему“. А саме в часі проголошування тої „анатеми“ вийшла з церкви демонстраційно ціла маса вірних з голосними окликами: „Анатема кацапам та епископов. Симонові!“ (який саме проголошував „анатему“ на о. Табінського). Після такої недвозначної постави українських православних вірних прийшло навіть до того, що директор приватної української ґімназії у Кремянці п. Рей розпочав був, не знати чому, слідство проти учнів ґімназії... за демонстрацію в церкві і в запалі назвав [illegible] з цього приводу одну клясу — „хамами“. Отже вийшло таке, що за ворожу поставу загалу православних вірних у Кремянці до русифікаційних метод у православній церкві і до демонстраційно-торжественної „анатеми“ на о. Табінського (чому такої анатеми не було тоді, як перейшов на унію москаль о. Морозов?) — розведено слідство проти Богу духа винних ґімназійних учнів...

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 1. ГРУДНЯ 1931.

Н. 1. 2)

Польща, Балтик і Україна.

Історична помилка. — Інформації про дійсний український рух. — Стаття поляка і примітка редакції.

Автор вважає „важкою помилкою“ з погляду інтересів Польщі бажання польонізувати людей, що пять століть тому, коли вони були ще незвіченими русинами-селянами, проявили спротив проти польської держави, одної з наймогутніших в Европі. Як можна думати про це тепер, коли більше як півстоліття ця компактна маса 4 міліонів стала національно свідома. І це під подвійною загрозою совітів та Німеччини!“

Після досить безстороннього огляду українського шкільництва автор звертає увагу на безглузду політику, яка поборюючи українців у Польщі, одночасно піддержує „авантюрників, що походять з російської України, людей, що абсолютно нікого не репрезентують ані в Галичині, ані на Радянській Україні... Заснували Український Науковий Інститут у Варшаві. Це відповідає дійсній потребі, але невдачна форма швидко знищила інтерес цієї ініціятиви, яка надто вчасно виявилася засобом боротьби проти українського національного руху в Польщі. Цей Український Інститут приступний лише для українців з Росії, й міцно замкнений для польських громадян українського походження! Професори, яких уряд вибрав, щоби кермувати цим заведенням, усі політики, здебільша далекі від наукового й літературного руху“.

Далі знаходимо огляд українських партій у Польщі, поміж якими „найбільша УНДО, голова якої п. Д. Левицький, посол до сойму... солідно зорганізована ця партія групує майже всю інтеліґенцію і селян, має свої ґазети, з яких найважливіша „Діло“ у Львові, свої кооперативи, свої банки. Духовенство її протеґує й перше всього греко-католицький митрополит Шептицький, який має великий вплив у краю“...

Говорячи про виборчий бльок українських національних партій, автор твердить: „Вони не бажають мати ніякого контакту з Радянською Україною. Вони також більш не вірять у можливість утворити незалежну Галичину, — їх концепція до 1923 р. Вони волять широку автономію в кадрах польської держави... Коли українські партії домагаються автономії й лише автономії, угода їх з Польщею абсолютно можлива. На жаль, з обох боків екстремісти взяли гору. Замість того, щоби пермовляти й дійти до компромісу, а може навіть до плідної угоди, воліли бурхливі й небезпечні арґументи: бомби й револьвери“...

Тут читаємо про УВО, про саботажі та про відому пацифікацію.

Як висновок автор наводить майже в цілости відому з часів пацифікації статтю краківського „Часу“ додаючи: „У столиці Західної Галичини може краще розуміють ніж деінде сучасну небезпеку. Нехай послухають цього мудрого голосу. Але швидко, коли ще час... Дай Боже, щоби нам не довелося колись питати себе, як той старий поет: „Świeżo nabytej wojny co jest za przyczyna, że z Tatary powstała znowu Ukraina?“

Ця стаття поляка в „Monde Slave“, як бачимо, дуже цікава, й ми не обминули спокуси коротко зреферувати її, раніше, ніж прийти до головної теми нашої статті. А ця тема це вже французький голос в українській справі, що викликала тут, і не тільки тут, справжню сензацію.

Початком літа зявилася березнева книга „Monde Slave“, що виходить завжди із запізненням. Передова стаття на 15 стор., підписана трьома зірками, (а тутешня публика знає, що це таке „три зірки“), мала заголовок: „Польща, Балтик і Україна“. До статті редакція додала вступ, який заслуговує на повну цитату.

„Чи треба ствердити, що редакція жадним чином не бере відповідальности за тезу статті, й що навпаки, вона моглаб зробити не одну формальну резерву щодо історичних тверджень й політичних висновків, висловлених, або на які тут натякають? Але редакція не вважала себе в праві замкнути журнал для розвідки, яка хоч однобічна, але безперечно поважна й щира та може вплинути на рефлексію.

Зі всіх проблем славянського світу ті, що торкаються Польщі, сьогодні найбільш суперечні й стають причиною найбільших турбот для чимало розсудливих людей. Чи краще прикидатись струсем і вдавати, що не розуміємо проблем Польщі, чи, навпаки, отверто й чесно їх дискутувати? Відповідь на це питання не може викликати сумніву в тих, які знають позицію „Монд Сляв“ від самого початку і його напрямку, якій „Монд Сляв“ старався й старається залишитися вірним.

Історичні та політичні арґументи, що ми їх тут розвинули можуть викликати критику, дискусію. Сторінки „Монд Сляв“ для цього відчинені також широко, ліберально та безсторонне, як вони були відчинені для тези — не антипольської але українофільської, яку читатимуть далі“.

Після такого інтриґуючого вступу редакції французького місячника, перейдемо до самої статті, що починається:

„Поміж виразами особливо дорогими для дипльоматичної мови всіх часів, є один, що мав дивну долю: це „наріжний камінь міжнародної політики“ славетної „европейської рівноваги“. Але як усе у цьому світі міняється, цей „наріжний камінь“ не завжди був однаковий. Довго ним була свята римська імперія, потім Туреччина, а напередодні світової війни, ним була двоєдина монархія. У наші дні — це Польща. Але чи завжди ця країна буде центром нової рівноваги? Питання важке, найповажніше. Талейран мав звичай твердити, що закони ґеографії та історії сильніші, ніж рішення канцелярій. Але вельми важко схопити ці імперативні закони: в дійсності вони залежать надто часто від спеціяльних теорій. Щодо Польщі, країни без кадрів і без природних кордонів, уява ґеографів може дати собі волю й дійсно не бракує численних гіпотез під цим оглядом. Нічого позитивного з них не можна витягнути. Зате історія легко може встановити закон, а саме: ця країна, притиснута двома компактними масами, славянами на сході, німцями на заході, ніколи не могла виявити їм спротив або перемогти їх, коли вони координували свої зусилля, або коли вони одночасно атакували Польщу. Поступи Польщі в одному або другому напрямку кінчилися завжди відступом на протилежному фронті“.

(Продовження буде.)

—р—

Унійні видання в Дубні.

Довідуємося, що управа уніятської семинарії в Дубні приступила до видавання бібліотеки, в якій будуть появлятися популярні розвідки в українській мові на теми, звязані з унійною акцією між православними. В найближчому часі має появитися вже кілька таких публікацій.

Перенесення осідку гр.-кат. епископства з Крижівців до Загребу.

„Руски Новини" повідомляють: На конференції всіх католицьких епископів Югославії, що відбулася недавно в Загребі, ухвалено перенести осідок греко-кат. епископства з Крижівців до Загребу. Вибрано Загреб на осідок гр.-кат. епископства тому, що Крижівці лежать дуже далеко від осель, в яких живе греко-кат. населення, коли міжтим з Загребу до всіх тих осель доволі близько. На весну 1932 року мають зачати будову епископської палати і гр.-кат. катедри в Загребі. Площу під катедру і палату має визначити міська рада, до якої в цій справі вплинуло вже подання, яке перший підписав загребський римо-кат. архиепископ д-р Бауер.

Вісти зі Станиславова.

Ювилейний концерт „Рідної Школи" — „Свято книжки". — Повітовий зїзд УНДО.

Станиславівський Кружок „Рідної Школи" розвів з нагоди 50-літнього ювилею „Р. Ш." дійсно подивугідну діяльність, головно в напрямі пропаганди рідношкільної ідеї. Крім заснування в повіті цілого ряду сільських кружків „Р. Ш." — вже пята з черги в нашому місті імпреза з приводу ювилею „Р. Ш." Саме 7. XI. ц. р. відбувся ювилейний концерт „Рідної Школи" На програму цього концерту зложилися: вступне слово дир. Никифора Данниша, хорові продукції муж. хору філії „Просвіти" — „Думка" (Купчинський-Гайворонський: „За рідний край", Нішинський-Людкевич: „Закувала та сива зазуля", Лисенко: „Ой зущу я кониченька"), хорові продукції мішаного хору „Боян" (Олесь-Кудрик: „В садочку", Лятошенко-Недільський: „Засяло сонце"), сольова продукція на цитрі п. С. Величкової (Прассінгер: „Нічна мельодія") і деклямація п. М. Стеткевича (І. Франко: „Святовечірня казка"). Назагал програма досить слаба й мало атракційна. Комітет концерту виходив, здається, з заложення, що метою концерту є в першу чергу здобути якнайбільшу суму для „Р. Ш." і тому не зробив ні одного потягнення, яке піднесло би мистецький рівень концерту, але було би звязане з витратою грошей. Та не зважаючи на деяку шабльоновість, цілість зробила на слухачах добре враження головно тому, що поодинокі точки були дбайливо підготовлені. Найінтересніша точка концерту — це безсумнівно вступне слово дир. Н. Данниша. Бесідник, вийшовши від первопочинів на полі українського шкільництва, ядерно, але живо зобразив „Р. Ш." як еманацію нашої національної эманципації, зясував вагу рідношкільної справи, розвій розуміння цієї справи серед українських мас та закінчив світляною картиною майбутности, яку можемо здобути на шляху „Р. Ш.". Довго невгаваючі оплески були нагородою бесідникові за знаменито опрацьований реферат. В дальшому незлі хорові продукції „Бояна" й „Думки" і повна експресії деклямація зложились на симпатичну цілість, якої не псувало навіть досить слабе цитрове сольо.

Дня 8. XI. ц. р. уладила філія „Просвіти" в Станиславові „Свято книжки". Ядром свята був реферат проф. д-ра І. Рибчина: „Значіння книжки для освіти дорослих", опрацьований з великою знайомістю річи і прегарно оформлений. Доповнювали програму: вступне слово д-ра Ю. Олесницького, дуже добре виконані хорові продукції „Думки" і деклямації п. Стеткевича. Фреквенція досить слаба. На салі самі селяни, з місцевої інтелігенції, крім виділу філії „Просвіти" — нікого.

Дня 12. XI. ц. р. відбувся в Станиславові Повітовий Зїзд УНДО. На порядку нарад були між іншими: справа конскрипції, посольський звіт посла Чукура, політично-партійна праця в повіті. На зїзд, що його відкрив д-р Ю. Олесницький, прибуло 72 делегатів. Справу конскрипції ядерно й зі зрозумінням річи реферував маґ. Гр. Боднарук. Після вичерпуючої дискусії, яка розвинулася над конскрипційним рефератом, д-р Ю. Олесницький зясував теперішнє політичне положення та подав схему організації політ.-партійної праці в повіті. Закінчився зїзд рефератом о. М. Ганушевського про велику вагу теперішньої конскрипції для нашого народу. Посол Чукур, перешкоджений виборами в Перемишлі, на зїзд не прибув.

Н. Н.

Французько-німецькі взаємини.

На засіданні французького парляменту 26. ц. м. премієр Ляваль, відповідаючи на інтерпеляцію в справі заграничної політики, заявив, що держався точно мандату, даного йому палатою. Згадав про візиту Брінінґа в Парижі, про трудноші в Льондоні, та прихильне приняття, якого зазнав у Берліні. Французько-німецький комітет веде, на його думку, до поправи взаємин. Згадуючи про подорож до Вашингтону, премієр зазначив, що вона позволила йому показати зусилля Франції в користь роззброєння. Ляваль порозумівся з президентом Гувером, що він не розпічне нічого без порозуміння з Францією. Візита у Вашингтоні причинилася до вдержання паритету золота. Премієр підкреслив жертви Франції в користь Німеччини, якій легко було доказати свою фінансову господарку. Тільки оперта на довірю французько-німецька співпраця може усунути крізу, яку відчувається у всіх державах. Про цю правду слід памятати, щоби не змарнувати того, що маємо, щедрістю, якої деякі народи від нас дожидають. Не чужий нам обовязок солідарности, але й цей обовязок має свої границі. Слід шукати змоги кредитування і кращих способів сплати воєнних довгів, але перш усього слід прямувати до привернення довіря. У відношенні до Німеччини Франція не буде відмовлятися від порозуміння й умови, однак треба перш усього, щоби Німеччина віднискала свою платничу здібність. Не легковажучи ні трохи принципу солідарности, боронитимемо інтересів Франції під сторожкою контролею парляменту. Приймаємо нові зобовязання тільки на обмежений час господарської депресії та під умовою, що зменшенню відшкодувань відповідатиме бодай відповідне зменшення воєнних довгів. Франція буде обстоювати принцип сплати транші необусловленої та не згодиться на першенство німецьких приватних довгів перед відшкодуваннями. Уряд, заявив Ляваль, не зможе дати інших ближчих пояснень, доки не дістане звіту знавців і доки мораторія Гувера не буде ратифікована Зединеними Державами. Завданям Франції служити справі справжнього миру.

Промова Ляваля заскочила німецькі політичні кола своїм гострим тоном. В Берліні пробують пояснити цю гостроту внутрішніми політичними причинами, перш усього виборами на весну, а також думають, що промова має на меті вплинути на майбутні переговори в справі репарацій. Можливе, що з німецького боку почуємо в найближчому часі відповідь на промову французького премієра.

З манджурського боєвища.

Японці біля Тієн-Тсіну.

У звязку зі ситуацією в Тієн-тсіні командант японськоого відділу вислав допомогу в напрямі залізниці Пекін-Мукден. Японські війська заняли залізничий дворець Яо-Ян, звівши бій з китайцями. В Пекіні проголошено знову стан облоги.

Японська військова влада вислала китайській владі ультімат, в якому домагається негайного припинення ворожої акції та виведення китайського війська на 6 миль від міста. Ультімат вигасає сьогодні вполудне. Китайська влада заявила, що не може дати відповіди на ультімат перед год. 18.

Операції проти Чін-чав припинені.

ТОКІО, 28. XI. ПАТ. Всупереч повідомленям про приготування до великих воєнних операцій в Манджурії мін-ство закорд. справ оголошує, що японська армія зовсім не задумує атакувати Чін-чав. Як заявляють з Токіо, димісія уряду була би неминуча, оскільки згадана відомість відповідала би правді, бо це значилоб, що військові сили ухилилися від военної контролі.

ВАШИНГТОН, 28. XI. ПАТ. Уряд Зединених Держав звернувся до японського уряду з домаганням, щоби японське військо не атакувало Чін-чав. У відповідь на це японський уряд запевнив, що не задумує атакувати цього міста.

ТОКІО, 28. XI. ПАТ. Рух японських військ на Чін-чав припинився наслідком одержаного приказу від уряду. Японські війська займають позиції над рікою Ліян. Генерал Гонго рішився відвести до залізничої полоси військові відділи, що находяться на захід від Мукдену.

Японські війська не слухають свого уряду.

ПАРИЖ, 28. XI. ПАТ. Справа утворення комісії для поладнання китайсько-японського конфлікту приймає корисний зворот. Становище, заняте Радою Союзу Народів, дещо змінилося під враженням вістей, надісланих китайським урядом, які передбачують посилення японської діяльности. Ці вісти потвердила депеша з Токіо, яка повідомляє, що поголоска про новий японський атак на Чін-чав відповідає правді. Це свідчило би, що японські війська не слухають приказів із Токіо, а це потягнуло би за собою димісію кабінету. З огляду на те розвязка конфлікту не находиться вже в Парижі, але в Токіо.

Німецькі селяни проти податків.

БЕРЛІН, 28. XI. ПАТ. В селі Льоенбурґ над Лабою 300 селян з чорним прапором і гітлерівською боєвою піснею демонструвало проти скарбового урядовця, що прибув там екзекувати залеглі податки. Наслідком грізної постави демонстрантів урядовець мусів забратися.

Українці-латинники! Памятайте, що віроісповідання не є тотожне з національністю. Коли ваша рідна мова українська — так і запишіть у переписному аркуші в дні 9. грудня!

Студентські справи.

Оснування „Громади Правників" у Львові.

Кожний почин організування нашого громадського життя слід повитати щиро. Зокрема життя студентського. Одним з проявів організування того життя — це перші загальні збори „Правничої Громади" у Львові в дні 21. XI. ц. р. Це після майже 20-літньої перерви в істнуванні подібної організації наших студентів-правників у Львові перша того роду організація.

Цікаво, що, не зважаючи на істнування поважної групи українських студентів правників у Львові, у львівському університеті чи не найчисленнішої, вони найпізніше проявили організаційну ініціятиву. Цікаво. Бож відома річ, що не на кого іншого, а передовсім на правників, дивиться кожне громадянство, як на своїх організаторів.

Причиною цього прояву мабуть є м. ін. і те, що кожний правник надмірний індивідуаліст. Це й підтвердила дискусія на перших загальних зборах, де над деякими несуттєвими, коли не благими справами тратилося зовсім непотрібно багацько часу.

Про це говорить пр. двогодинна дискусія над способом переведення голосування, де кожний з около двацяти дискутантів добував інший концепт з багажу помислів, засвоєних з політичного права. На всякий випадок цілковита несокономія часу.

Новому товариству слід побажати якнайкращих успіхів у поставлених собі завданнях, а зокрема відновлення і продовжування світлих традицій своєї передвоєнної попередниці.

Н.

З Громади Студентів Українців у Познані.

На загальних зборах Громади Студентів Українців у Познані, які відбулися дня 15. XI. 1931 р., вибрано Виділ у такому складі: голова — Субтельний Богдан, заст. голови — Гнідан Володимир Іван, секретар — Фроляк Павло, скарбник — Стародуб Володимир, бібліотекар — Оробець Володимир, господар — Кисілев Степан, прес. референт — Герус Ярослав, І. член — Крижанівський Петро, II. член — Руденський Михайло.

9. грудня загальний перепис населення!

Дбайте, щоби в той день записано як вашу батьківську мову — українську мову. Домагайтеся двомовних аркушів і вписання вас по українськи. Перед підписанням аркуша — добре перевірюйте записані дані.

Берестейський процес.

(30-ий день.)

У суботу зізнавав член ППС *Пшетачнік*. Каже, що провокатор Солтан радив, що підчас демонстрацій у Варшаві треба було перетягнути дріт через вулицю, щоби кінна поліція не могла атакувати. Казав теж, що з трамваю можнаб кинути бомбу на Пілсудського, як буде переїзджати, бо він бачив, що поліцай здержав раз увесь рух авт, як переїзджав Пілсудський. Пос. *Качановський оповідав*, що до Дашинського висилали послів, щоби не приняв маршалківства. Св. цитує напамять цілі уступи з інтервю Пілсудського та каже, що розумів їх як заповідження держ. перевороту. Пілсудський в інтервю назвав послів шпіонами та зрадниками, яких голоси можна купити за 5 зол. Доказів не давав. Проф. *Рибарський* (голова соймового клюбу Стр. Нар.) каже, що відколи він у соймі, може ствердити, що в Польщі нема бюджету. Є тільки на папері. Мінімум права населення творить факт, що вик. владу обмежує законодатна влада в справі виконання бюджету. Пок. голова Найв. Контр. Палати Жарновський говорив, що бюджетів не вільно переступити. Найв. Контр. Палата домагалася рах. замкнень, коли ж і сойм. опозиція заявлялася за тим, щоби уряд до означеного речинця предложив замкнення рахунків, то за це замикали сойм.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ПЕРЕД ДРУКАРСЬКИМ СТРАЙКОМ У ЛЬВОВІ.

Від 4 тижнів іде у Львові та в півд.-сх. воєвідствах цінникова акція друкарів. Т-во власників друкарень виповіло досі обовязуючий цінник, змірючи до редукції платень робітників від 20—30 прц. У тій справі друк. робітники відбули заг. збори, на яких ухвалили, щоб комісія окончно полагодила справу 30. XI. так, що згодиться на 10 проц. знижку. Коли не прийде до обосторонннього порозуміння, то у Львові вибухне 1. грудня друкарський страйк і часописи не вийдуть.

АРЕШТУВАЛИ ВЛОМНИКІВ ДО „МАЛОПОЛЬСКИ“.

Близько місяць тому львівські вломники вкрали в нафтовім бюрі „Малопольска“ 150.000 у золотих і долярах. Поліція довго інвіґілювала возного бюра Шакальського і так арештувала головних виконавців влому: Влізла та Смулку, відомих вломників. При них найшли ок. 20.000 зол.

РОЗЗБРОЙНИЙ КОНГРЕС, ЩО СКІНЧИВСЯ БІЙКОЮ.

В Парижі відбувся міжнародній конґрес у справі роззброєння при участи представників ріжних націй. Виголошено цілу низку більше і менше замітних промов, а з них на увагу заслугує голос княжни Кантакузен, яка іменем жіноцтва середньої Европи заявила, що коли не можна устерегтися зброєнь, то слід надіятися вибуху революції з огляду на нужду в всіх краях. Німецький делеґат пос. Шрайбер домагався негайного роззброєння, як про це має рішати майбутня роззбройна конференція в 1932 р., а французький делеґат Пенлеве домагався запевнення безпечности Франції перед роззброєнням. Відомий французький письменник Жорж Ґанді виступив гостро проти Німеччини, закидуючи їй облуду, бо домагається від інших роззброєння, а сама приготовляється до воєнного реваншу. Ці слова викликали сильні протести німецьких делеґатів і піднесли ще більше розгорячкований настрій. Конгрес мав скінчитися академією в салі Трокадеро, але скінчився нечуваною бучею. Промови виголошувано серед безнастанних криків, а вкінці прийшло до загальної бійки. Члени пацифістичної орґанізації розправлялися на кулаки з представниками національних угруповань, бувших комбатантів зі світової війни. Одні других почали викидати зі салі, аж вкінці прийшла поліція й академію закрито.

СПРОБА МОНАРХІСТИЧНОГО ПЕРЕВОРОТУ.

БУДАПЕШТ, 29. XI. ПАТ. Сьогодні виринула в місті поголоска про близький монархістичний рух. Кажуть, що архикнязь Отто появився уже в Мадярщині в Сомбателлі у мадярського прімаса. Поголоска повстала у звязку з масовими арештуваннями, які переведено в ночі. Арештовано кількасот осіб. В справі тих арештувань поліція видала комунікат.

ПРОТИ ПОВОРОТУ ГАБСБУРҐІВ.

ВІДЕНЬ, 28. XI. ПАТ. Національні соціялісти в Інсбруці скликали віче, на якому запротестували проти повороту Габсбурґів. У вічу взяло участь біля 2.000 осіб. Національно-соціялістичний промовець Фравфельд заявив, що леґітимізм це акція французька, спрямована проти німецьких націоналістів.

Ціс. Зита заперечує.

БРЮСЕЛЯ, 29. XI. ПАТ. Недавно, як відомо, появилися чутки, буцім то в замку бувш. цісаревої Зити біля Брюселі відбувалися наради мадярських леґітимістів, де обговорювали реставрацію Габсбурґів та що Румунія і Югославія рівнож заявили, що будуть невтральні. Б. ціс. Зита прислала заперечення тих чуток зі замку в Стенокерцель.

КОФЕРЕНЦІЯ КРУГЛОГО СТОЛА.

ЛЬОНДОН, 29. XI. ПАТ. Конференція Круглого Стола скінчиться в понеділок або у вівторок, коли Мекдональд зголосить дожидану нетерпеливо декларацію уряду. На основі інформацій з добре поінформованих кол уряд не задумує зобовязуватися до нічого, хоче тільки осягнути згоду, покликуючи мішану комісію, що розслідила би на місці в Індіях практичні можливости введення в життя доручень конференції.

БОРОТЬБА ҐІТЛЄРІВЦІВ ЗІ СОЦІЯЛІСТАМИ.

ЕСЕН, 29. XI. ПАТ. В Мільгаймі відбувся зїзд націоналістів, на якому промовляв посол до райхстаґу Терговен. Він зазначив, що національно-соціялістична партія з днем 1. грудня ц. р. зачинає безпощадну боротьбу з соціялістами та комуністами. Боротьба треватиме на його думку три місяці, після чого соціялізм у Німеччині буде зломаний.

ҐІТЛЄРІВЦІ ХОТІЛИ ВИПЕРЕДИТИ КОМУНІСТИЧНУ РЕВОЛЮЦІЮ.

В німецьких республиканських колах викликала велике занепокоєння розмова надпрокуратора д-ра Вернера, що веде слідство в справі невдалого ґітлєрівського замаху в Гесії, оголошена націоналістичною аґенцією „Уніон“. З тої розмови виходить, що надпрокуратор хоче затушувати цілу справу. Вказує на те й лист д-ра Вернера до міністра внутрішніх справ Ґренера, у якому надпрокуратор доказує, що ґітлєрівські документи, сконфісковані в Дармштадті, не доказують істнування протидержавного замаху. Піднесли голову самі ґітлєрівці, а навіть знайшовся автор сконфіскованої прокламації, суддя Бест, який після оголошення викритої прокламації щез був без сліду. Він признається публично, що прокламацію уложив у звязку з поголоскою про комуністичні приготування до пучу. Національні соціялісти, заявляє Бест, мусіли бути приготовані, щоби випередити комуністичну революцію.

ЗВОРОТ В МАНДЖУРСЬКИХ ПОДІЯХ.

ТОКІО, 29. XI. ПАТ. На основі урядових повідомлень японські війська числом 20.000 людей, що посувалися на Чін-чав, дістали приказ вернути негайно до Мукдену. Однак можливе, що цей поворот стрінеться з перешкодою наслідком ушкодження залізничого шляху.

МУКДЕН, 29. XI. ПАТ. Поважні зміни, які зайшли на протязі ночі у воєнній ситуації в Манджурії, розвіяли в значній мірі побоювання, які повстали у звязку з вчорашніми боями. Японські війська відступають до південно-манджурської полоси. Всі відділи поза цією полосою зредуковано сильно.

МУКДЕН, 29. XI. ПАТ. На основі офіціяльних відомостей японські війська після перегрупування залишаться тільки в місцевостях Кірін, Чін-люї-го, Ціцікар, Тао-нао і Чен-чіян-туа.

ТІЄН-ТСІН, 29. XI. ПАТ. Китайсько-японські переговори в справі мирного поладнання конфлікту розпочалися.

ОБСЕРВАТОРИ ЛІҐИ В МАНДЖУРІЇ.

ПАРИЖ, 29. XI. ПАТ. Відповідь нанкінського уряду на Бріянів лист пропонує вислати до району Чін-Чоу обсерваторів, що вдержували би контакт із командантами китайських і японських військ задля установлення невтральної полоси. Китай позволив уже командантові в Чін-Чав, щоб увійшов у взаємини з обсерваторами.

ВАЖНИЙ ДОКУМЕНТ В ІСТОРІЇ В. БРИТАНІЇ.

Англійська палата громад приняла 350 гол. проти 50 новий домініяльний статут. „Айріш Індепендент“ (проурядовий) висловлює вдоволення з приводу зрівнання всіх домінії в їх внутр. і зовнішній суверенности. Часопис висловлює надію, що й палата льордів ухвалить цей біл. Республиканська „Айріш Прес“ твердить, що саме тепер уряд вільної ірляндської держави має добру нагоду здійснити свої давні обітниці та скасувати анґл. прероґативи, в яких орґан Де Валери бачить лише дальшу безконечну залежність Ірляндії від В. Британії.

ЛІЯ ДЕ ПУТТІ ОТРУЇЛАСЯ?

Нюйорські часописи повідомляють, що мініство публ. здоровля не позволило похоронити фільмової артистки Лії де Путті та приказало перевести секцію тіла. Кажуть, що Лія де Путті проковтнула шпильки. Є теж чутки, що вона задавилася кісткою, це спричинило рану в горлі та закаження крови.

СПОРТ.

ЛІҐОВІ МИСТЕЦТВА.

Львів. Чорні—Краковія 2:0 (1:0).
Варшава. Леґія—Поґонь 2:1 (1:1).
Краків. Висла—Гарбарня 3:2 (2:1).
Катовиці. Рух—Варшавянка 2:1 (0:0).

ГОКЕЙ.

Катовиці. Польський Шлеськ—Німецький Шлеськ 1:1 (0:0, 0:0, 1:1).
Берлін. Леґія—Бранденбурґер С. К. 6:0 (3:0, 2:0, 1:0).
Берлін. Б. С. К.—Анґлія 3:2.

Український театр у „Народньому Домі“ у Львові.

„Брехня на брехні їде та брехнею поганяє“.

„Курер Львовскі“ з 28. листопаду 1931 р. приносить таку „татарську“ вістку:

ДЗВІН НА ТРІВОГУ!

Заколот у театральних справах. „Останні дні перед виборами нового президента принесли божевільний заколот у театральних справах. Саме в цій хвилині висувають дуже аґресивний проєкт віддати салю театру „Ріжнородностей“ — українському театрові, а трупа п. Семашкової малаб перейти до „Великого Театру“. Тоді трупа п. Старської, яка працювала в тому будинку зі запалом два місяці та давала заробіток більше сорока особам, технічної обслуги — мусілаб піти на „зелену пашу“. Катастрофальним для трупи п. Семашкової було би таке перенесення до „Великого Театру“, де щоденні кошти вистави є двічі більші як у „Театрі Ріжнородностей“. Цей плян мають перевести в діло 1. грудня ц. р. Отже виганється одну польську трупу, другу присуджується на голодову смерть, щоби збільшити ще театральний заколот“.

А правдою є, що український театр ім. Тобілевича дістав після довгих заходів дозвіл на 6 (шість) вистав у театрі „Ріжнородностей“. Важко уявити собі, щоби редактори „Курера Львовского“ цього не знали або не могли дістати інформацій від самої управи театру „Ріжнородностей“ чи в маґістраті. Їм, очевидячки, вигідніше виписувати брехню, обчислену на наївність своїх замотиличених шовінізмом читачів. Редактори „Курера Львовского“ мають теж повну можність вирахувати, скільки грошей вплачують до міської каси українці м. Львова і чи на цій основі мають право діставати від часу до часу одну з міських театральних саль для українського театру.

При загальному переписі не вільно вживати намов ані погроз! Подати правду про свою віру і мову є законним обовязком кожного громадянина і громадянки!

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 254—?

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорушнна 5.** (біля кіна „Аполльо“) поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 786 11—100

— **Д-р Володимир Каранович** ординує від 1. XI. ц. р. в **Сяноці** (напроти почти) і **пересвітлює апаратом Рентґена.** 942 1-2

— **Вистави нашого театру в салі театру „Ріжнородностей“.** Як наші читачі мають змогу довідатися із театральних оголошень, театр ім. І. Тобілевича приїде на 6 вистав до Львова. Нема сумніву, що причиною невеличкої фреквенції нашої публики на останніх виставах цього театру була нехіть до надто малої салі „Ремісничої Палати“, а може й у менше освідомлених недовіря до артистичних сил театру, якого праці за останній час наше львівське громадянство не знає. Великий успіх вистав, які дав цей театр, добір цікавих пес, а також нагода побачити гру артистів на справжній сцені, сподіємося притягнуть на цей раз нашу публику до театру. Ціни місць незвичайно низькі: від 1 зол. 20 сот. (усі сидячі) до 4 зол.

— **Український співак у львівському радіо.** Довідуємося, що український теноровий артист співак д-р Тисяк (ліричний тенор) співає в дні 3. грудня у львівському радіо. Година 17.35 (пів на 6-ту попол.), — артист співатиме 25—30 хвилин оперові арії та пісні.

— **Столітні в Польщі.** 1921 р. було в Польщі 2.560 осіб, які мали сто, або більше літ. На кожних 100.000 мешканців припадало 10 столітних; в Італії припадає на 100.000 мешканців лише один столітний, а в Німеччині один на міліон мешканців. Найбільше столітних виявилося у східних воєвідствах Польщі, на 100.000 мешканців припадало 31. У центральних воєвідствах 4, у західних 3 столітних.

— **За один хліб: три місяці тюрми та самогубство дружини.** У Підляшській Білій повісилася Анна Буняковська з розпуки, що її чоловіка засудив суд на три місяці тюрми за крадіж одного хліба.

— **Паризькі авта та шофері.** Останні підсумки нараховують у Парижі 18.650 особових авт і стільки ж шоферів; 8.000 шоферів це чужинці.

— **Нема польського війська на Буковині.** У вівторок і середу поширилася в Чернівцях поголоска, що в місті стоїть два полки польського війська. Причиною поголоски була присутність кількох польських старшин на вулицях міста.

— **Не буде матури в Румунії.** Мін-ство освіти в Румунії припинило іспити абсольвентів останньої гімн. кляси т. зв. „матуру“. На основі нового шкільного закону „матури“ в Румунії не буде.

— **Мурин стріляє білих.** Одного европейця, що їхав автом у Наталі (південна Афррика) прохав мурин, щоби його трошки підвіз. Хвилину пізніше мурин застрілив европейця та з його грипом почав їхати автом у великому розгоні. По дорозі вбив другого европейця та 7 муринів. Коли поліція доганяла його на другому авті, скінчив самогубством.

— **Крамниця обміну.** Гурт французьких мистців улаштовує крамницю картин біля Версайських воріт Парижа; у тій крамниці можна буде набути картину (навіть славного маляря) не за гроші а за всякі річи: ножики, плащі, вбрання, килими та книжки... Головою комітету, що влаштовує „крамницю свобідного обміну“, є мистець А. Рамей. Для обміну зібрали вже 200 полотен. Перед десяти літами був уже в Парижі такий обмін. „За свої картини, — оповідає Рамей, — одержав я тоді 400 слоїків варення, два овочеві дерева та бочілку доброго вина. Один мій товариш „обміняв“ одну картину на білярдовий стіл, яким досі користується“. — Мистці згуртовані довкруги Рамея надіються, що „крамниця обміну“ поправить їхні відносини. Дивовижну виставку картин відкриють 10. грудня ц. р.

— **„35“ щасливе число.** У касині в Сан-Ремо число „35“ вийшло на одному столі рулетки в 6 разів підряд. Уперше вийшло „35“, коли на числі не було ніякої ставки. Ніхто не сподівався, що воно вийде знову й не клав на нього, воно вийшло знову два рази... Крізь юрбу грачів протиснувся молодий чоловік і поклав на „35“ сто лірів... На нього гляділи мов на божевільного, але „35“ вийшло ще три рази й юнак вийшов із касина з кількома десятками тисяч лірів.

— **Цариця Джогора.** У царстві Джогора (на Маляйському архіпелязі) відбулася святошна коронація шотляндської громадянки Олени Вільсон. Маляйський престол припав їй у спадщині після свого чоловіка джогорського султана. Це вперше в історії Маляйського архіпелягу біла жінка буде володаркою туземців. Коронація відбулася дуже святошно у Бгарі. У великій кімнаті на ступені, прикритому червоним шовком, стояла нова цариця в рожевому вбранні (останнього европейського крою) з хвостом прикрашеним дорогоцінними самоцвітами. По обох боках ступеня стояли члени королівської сім'ї в дорогих місцевих одягах і европейські гості. Такої небуденної картини не бачили ніколи громадяни джогорської держави. Головний жрець підійшов до ступеня й спитав: „Бажаєте приняти корону джогорської цариці? Обіцяєте зберігати наші звичаї та віру?“ Олена Вільсон відповіла: „Обіцюю!“ Головний жрець Маляйських островів поклав на біле волосся шотляндки старовинну корону Джогори, прибрану дорогоцінностями. Одинока гармата держави вистрілила 17 разів, у престольній кімнаті царського терему заспівав хор жреців... У цілій Джогорі — велике свято: спинилася праця та торговля, маляйці проводять дні пирів і забав на честь „білої цариці“.

— **Тереми б. короля Альфонса.** Відкритий для вселюдного відвідування терем бувшого еспанського короля Альфонса XIII. у Мадриді; збудував його Филип V. 1737 р. За маленькою оплатою кожний громадянин Еспанії та чужинець може оглянути дім, в якому проживав останній король Еспанії. Покищо заборонений вхід до кімнат короля; виставлені на показ великовартісні збірки картин, килимів і старовинних річей, що віками зберігалися в королівському теремі. Над воротами терему висить великий напис: „Народе, бережи це майно — воно твоє!“ Оплату за вступ відбирають два доглядачі. Після перегляду памяток старовини показують цікавим кухню в одному крилі терему та двері, котрими король Альфонс XIII. вийшов, щоби виїхати на чужину. Альфонс XIII. покинув терем „чорним ходом“, пройшов пішки крізь парк і виїхав автом до пристані. Тими самими дверми другого дня вийшли з терему королева й діти.

— **Особисте.** П. Олександер Маркіян Юрій 3 ім. Куник з Перемишля одержав 24. ц. м. на краківському університеті диплом магістра прав. 939

Хай перепис населення 9. грудня 1931 року виявить правдиве облича краю! Хто почуває себе українцем і українкою — хай у рубриці рідної мови подасть українську мову.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Також успіх.

Мав я свого часу знайомого, що хоч був трохи старший від мене, але ми жили, як два ровесники. Звірювався він мені нераз зі своїх інтимних болячок, від довгів до любови включно, а я радив йому як міг і як умів. Знайомий був тоді вже на університет (студіював право), а я в шестій чи в семій клясі.

Бувало, вечором, коли вже учням не випадало лазити по вулицях, а зате дуже випадало переробити лекцію, роздавався енергічний стукіт у мої двері.

— Герайн!

Входив мій знайомий і без витання сідав на моє ліжко.

— Маєш закурити?

— Не курю!

— Ах, правда. Така баба не курить, не пє... (Тоді можна було ще так сказати!). Нема ради, закурю свого

А закуривши, починав щонебудь торочити.

Переважно хвалився. Був такий переконаний про свою геніяльність, що навіть не помічував моєї кепкуючої усмішки.

— Вона думала, що мені дасть гарбуза. Але я, брате, не з таких. Старий воробець! Талант! Не дам себе осмішити. Як почав сюди, туди, то...

— Закрутив їй голову!?

— Не знаю, як там, але не дав себе підвести.

— Значить: не дала гарбуза?

— Певно, що ні.

— Себто прийняла?!

— Не про те йде. А про те, щоби не датися. І я не дався. Уявляю собі, як вона там тепер біситься

— Не розумію.

— Проста справа: Я їй не освідчився.

Знайомий глянув на мене таким тріюмфуючим поглядом, що я не міг не зрозуміти. Бачив, значить, що дівчина може дати йому гарбуза і... не освідчився.

Це називалося в нього „вийти оборонною рукою“ з тяжкої ситуації.

Таких виходів при помочі оборонної руки мав він чимало, а кожний скріплював у моїм знайомім почуття ґеніяльности і тим подібних прикмет.

Одного дня влетів до мене без стукання, сяяний радістю і вдоволенням.

— Приятелю, перша кляса! — кричав, затираючи руки.

— Що перша кляса?

— Мій нюх, моя орієнтація!

— Знов якась дівчина?!

— Але яка там дівчина... Іспит! Ґімназійний спудею, іспит.

— В такому разі ґратулюю - простягнув я руку.

Знайомий радісно вхопив її і тряс добру хвилю.

— Дякую, дякую. Фактично належиться мені.

— Якже там, легко пішло? — допитувався я.

— Ой, ні. Треба було лисячої хитрости, бистроти орла і рішучости тигра.

— А з яким поступом, добрим, чи дуже добрим?

— Що?

— Іспит!

— З ніяким.

— Не розумію...

— Проста справа: я як побачив, що справа не піде, то в одній хвилі зорієнтувався і — відступив.

— З чогож ти так радієш?

— З успіху.

— З якого?

— Молода людино! Зрозумій: охорона перед компромітацією — це один з більших успіхів у житті!

— — — — — — — —

Читаючи вчора знову про намір відложити процес берестейських вязнів, прийшов мені чомусь на думку мій давний знайомий. Хоч одно з другим абсолютно нічого спільного не має, але воно так буває нераз: читаєш одно, а пригадаєш собі друге.

Галактіон Чіпка.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС“: *„ЛЕВІ ТА СПІЛКА“.*

Дуже дотепний сюжет із дуже добрими гумористичними сценами. Жид-емігрант у Ню-Йорку, ставши міліонером, розшукує свою найближчу рідню, щоби записати їй своє майно. 3.000 осіб із прізвищем Леві їде одночасно з Парижа до Ню-Йорку, щоби добувати ці міліони! Аж жаль такої приключки для широко розведених сентиментальних сцен, дещо зіпсованих занадто довгим вступом і зайвими діяльоґами. Зате пісні виходять дуже приємно і не томлять.

КІНО „ЛЕВ“: *„ЗАВОЙОВНИК СЕРДЕЦЬ“.*

Незрівняний у своїм усміху та мужеській енергії Мек Ляґлен доказує чудес геройства в одній із „мексиканських“ країн, де кулі влучають усіх і в усе, з виїмком героя. Стара, вилиняла фільма, в якій не постарілися дві речі: зуби Ляґлена та його удари в зуби противників.

КІНО „МІРАЖ“: *„РАЙ ДЛЯ ЖІНОК“. — „ДИТИНА НА ҐВАЛТ“.*

Фільма „Рай для жінок“, на підставі повісти Золі, відома вже у Львові. Вона пригадує добу дбайливої кінової режисерії, без сміливих спроб, але із цікавим сюжетом і бодай одною креацією людського типу. „Дитина на ґвалт“ — безглуздо весела, але таки справді весела (ще й довга!) американська фарса.

ж. р.

З судової салі.

Промови оборонців д-ра Старосольського і д-ра Глушкевича в бобрецькому процесі.

Щоби дати заокруглений образ розправи проти 14 обвинувачених за державну зраду і напад під Бібркою, в якій запав присуд в четвер, подаємо отсе маркантніші місця з промов останніх двох оборонців *д-ра В. Старосольського і д-ра Глушкевича.*

(З промови д-ра Старосольського.)

Поміж тим, що говорили мої передбесідники та тим, про що я буду говорити, впала занавіса, а тепер піднімається і за нею криється інша сцена, інший світ. Там говорилося про думку, про світ інтелектуальний, духовий, про тайні кружки, про революцію, а я маю з вами піти на сірий гостинець між Бібркою і Глібовичами і говорити про інші події. Маю говорити про стріли, про напад, про фізичну боротьбу, про кров. Прокуратор сказав, що якби не було агітації, яку закидає акт обвинувачення обвинуваченим першої лавки, то не було би обвинувачених з другої лавки. Одначе замало казати, що причиною „Бібрки“ була агітація. Треба спитати відки взялася ця агітація і чому вона паде на податний ґрунт. Причиною тої трагедії є глибокий, соціольогічний зміст, життєва правда, реальна дійсність. Ми рідні психольогічно і культурно з вами. Кожний з нас живе тим, чим жив польський нарід більше ніж століття. Ми живемо любовю, безграничною любовю до тої ідеї, за яку ви довгі літа боролися...У вас на кожному кроці, у школі, на сцені говорять не про щось інше, як про любов батьківщини, про боротьбу за визволення, за кращу долю батьківщини, про Польську Військову Організацію. А ми це все слухаємо і змінюємо тільки слово польський на український. Я того не говорю для пропаганди якихсь політичних думок, але мушу засвоїти цю дійсність у чисто політичнім процесі. Я говорю про факти, які мусять бути перед очима, коли хочемо зрозуміти обвинуваченого і його вчинок, коли хочемо до нього віднестися з тим зрозумінням, яке дає змогу відповісти на питання: винен, чи не винен.

Не досить запитати і сконстатувати, що є причиною трагедії біля Бібрки, що є причиною звязку між Бібркою і політичною пропаґандою, між агітацією і настроєм, та дальше між настроєм й ідеольогією. Треба сконстатувати, що та ідеольогія не є чимсь випадковим, а щось, що цілими століттями всякало в ту землю, якої соками живи й живуть усі мешканці тої землі. Українське молоде покоління живе тим, чим жила польська молодь після повстань 1831 р. і 1863 р. Молоде покоління живе тим, що найкраще, що найблагородніше. І це є та почва, той ґрунт, який чекає агітації, який чекає, щоби прийшов хтось, кинув зерно, надав конкретний напрям.

Висока Лаво! Таким самим, як тисячі інших був Юрій Дачишин. Він був тією почвою, що була схильна приняти зерно. Не знаємо коли, де й хто, але хтось, десь і колись в якімсь моменті життя Дачишина прийшов і кинув зерно, яке називається УВО з її почивами, поглядами, ідеольогією й діланням.

У дальшій частині промови обговорює оборонець як Дачишин вступив до УВО, а опісля разом з бл. п. Грицем Пісецьким взяв участь у нападі під Бібркою. Описує докладно напад біля Бібрки та ролю, яку відограв в ньому обв. Дачишин. Він не винен смерти бл. п. Молевського, бо не стріляв до нього. Він тільки здержував коні. Тому просить прис. суддів заперечити співучасть Дач. у душогубстві, а поставити питання в напрямі співвини.

Висока Лаво! Тут якесь зачароване коло — говорить оборонець. Труп за трупом, могила за могилою. На гостинці паде бл. п. Молевський. протягом кількох мінут в лісі гине бл. п. Гриць Пісецький, а потім за кілька місяців, на тім самім закруті гостинця від двох куль паде бл. п. Головінський. Це зачароване ланцюг, який за-

чався перед півтора роком. Нехай ваш вердикт перерве той ланцюг, нехай несе не смерть, але життя. Нехай Дачишин іде відбувати кару з тою віркою надії, що вийде і вернеться до світа, до життя і тоді, як вернеться, то може застане кращі відносини, ніж ті, які були, коли він входив брамою вязниці, в якій він досі є.

З промови оборонця д-ра Глушкевича.

Високий Суде! Шановні панове присяглі судді! Від коли я став застановлятися над життям, я не розумів і не розумію смерти. А тим більше незрозумілою є для мене проблема наглої смерти, проблема вбивства. Я не розумів і не розумію того великого клича „не убий", який голосили і ширили люди, ціле людство й один з великих заповідників, якого назвали Богом. І ті саме люди Його потім убили. Але якщо п. прокуратор повторив сьогодня заповідь „не убий", а дещо пізніше домагається від вас кари смерти для обв. Книша, то мій бідний мозок пережив великі й тяжкі муки, незрозуміння проблеми смерти.

Але я приняв оборону Книша, коли перестудіював акти і коли поінформувався в обвинуваченого, то переконався, що Книш не винен.

Опісля оборонець переходить по черзі інформації поліц. свідків та зізнання обв. Дачишина і Максимюка і стверджує велику суперечність між ними.

Чи можна на підставі „вивяду" судити чоловіка за злочин 58 §?

Хто це конфіденти? Це люди неморальні, без почуття етики, які з особистих жалів або задля грошей доносять на інших людей. У власному інтересі конфідентів є, щоби не валити тайної організації і тому подають все тільки інформації на 40—50 прц. правдиві. На доказ, що так є, оборонець навів випадок зі свого дитячого віку.:

Свого часу появилося в Карпатах велике число вовків. За вбитого вовка платив староста 5 ринських. Раз оповідав йому старий ловець, що вбив кільканапять вовченят і бачив стару вовчицю. На запит, чому не вбив її, хитрий ловець сказав: Деж я вбив би її! Я молюся, щоби вона жила якнайдовше, бо вона мене годує. Таке саме в конфідентами. І чи можна основувати суд. присуд на таких людях, яких п. прокуратор назвав „шубравцями". Мабуть ні.

Приходжу до другого доказу вини обв. Книша. „Вилязла в маю", так очеркнув п. прокуратор виступ свідка Словікової. Як це можливе, що напад був 30-го линия, а щойно за 6 місяців найшли свідка Словікову?

Оборонець аналізуючи зізнання Словікової находить в них великий хаос і суперечности, а найважнішим мотивом тих зізнань був її вислав: „Як заплатять, то буду зізнавати". Чи можна вірити її зізнанням, як тут ця жінка хоче відзначитися, заслужитися, або прислужитися, або щось для себе заслужити? „Як заплатять, то буду зізнавати" і сповнилося її бажання, бо три рази заплатили.

Богато уваги присвятив оборонець зізнанням обв. Дачишина і Максимюка, які торкаються й його клієнта обв. Книша. Оборонець вказав присяглим, що на такі а не інші зізнання обв. Дачишина вплинули поліц. побої і бастонада. Зломаний фізично і душевно говорив так, як йому підказували ті, що переводили слідство. Закінчив свою бесіду гарячим зазивом до прис. суддів, щоби вони, видаючи увільняючий вердикт щодо обв. Книша, не допустили до фатальної судової помилки, яка лучається не раз в судівництві. Така помилка лучилася і у львівському суді в справі Штайґера, що стратив зовсім невинно півтора року життя.

——о——

Дописи.

БІБРКА. **(На рятунок „Просвіти").** Дня 10. листопаду ц. р. відбулася в Бібрці просвітна анкета, на якій були заступлені 32 громади бобрецької судової округи. На анкету прибув також делеґат Головного Т-ва „Просвіта" п. Петро Петрик. Одною з найважніших справ на порядку нарад була справа внутрішньої позички для Т-ва „Просвіта". По утворенню анкети забрав голос п. Петрик і представив присутнім матеріяльний стан „Просвіти" та зясував негайну потребу внутрішньої позички. По рефераті розвинулась дуже річева дискусія, в якій брали участь: Паливода Іван, Гірняк, д-р Дудикевич, д-р Венґльовський, Панкевич Петро, Мирош Микола, Балук Мирослав, Ґрабовський Степан, Паук Михайло й ін. Знамениті були голоси селянських відпоручників, що за теперішній стан Т-ва „Просвіта" обвинувачували ціле громадянство, в якому на кожну тисячку населення є тільки один член Матірного Т-ва „Просвіта". Ухвалено одноголосно, що бобрецька судова округа має дати найменше 6.000 зол. внутрішньої позички, а також ухвалено скріплювати позичкові заяви векслями. Для технічного переведення позички вибрано комітет з представників усіх повітових установ та усіх шарів громадянства, якому поручено справу внутрішньої позички спопуляризувати та потворити районові і місцев. комітети. Після обговорення дальших точок порядку нарад завізвав предсідник анкети д-р Дудикевич присутніх до деклярування і складання позичок, що дало гарний вислід, бо готівкою зібрано понад 500 зол. і ще більше заяв на зложення позички, так, що вже початок показує, що рямці 6.000 зол., поставлені анкетою, не тільки будуть виконані, але ще й перевищать намічену суму. Загальний рівень анкети був дуже поважний, дискусія наскрізь річева, гадки вельми здорові. Радісним обявом було те, що всі, без огляду на партійну приналежність, визнали вагу „Просвіти" і потребу її рятування.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Roman Zubyk: GOSPODARSTWO FOLWARCZNE Z KONCEM XVIII. WIEKU. Lwów, 1931 r.

ЖУРНАЛИ.

ЎЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО, двотижневий орґан Взаїмної Помочі Українського Вчительства. Р. XIX. Ч. 18—19. Листопад 1931.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ, wolna trybuna zachowawczej myśli państwowej. Tom XV. Listopad 1931 r.

Виказ жертв

на будову шпиталю ім. Митрополита Андрея

(Виказ 29).

Зложили: 1000 зол. Гал. Каса Ощадности; збірка І Кургана Львів 108 зол.; 100 зол. чит. „Просвіти" Мостиска; 60 зол. о. Цурковський Стрий; 50 зол. П. Терлецькі Львів; 32 зол. М. Цурковський Лани Стрий; 28 зол. пар. ур. Біброка; 25 зол. О. Бурачинський Хоївіпе замість квітів на могилу бл. п. Б. Янева; 21 зол. Союз Кооператив Стрий; по 20 зол. інж. Д. Пелеський Львів непр. гонорар д-р М. Панчишином і о. С. Онишкевич Купновичі замість вінка на могилу бл. п. д-ра Курівця; 18 зол. Панство д-р Надраги замість квітів на могилу бл. п. д-ра Охримовича; 15 зол. Кооп. „Воля" Бердоги; 12 зол. д-р Л. Ганкевич Львів; 10 зол. Кооп. „Правда" Грусятичі; 8 зол. пар. ур. Мшана; 6 зол. пар. ур. Солонка; по 5 зол. А. Кулинич і о. К. Стасловський; 3 зол. пар. ур. Бубнище; по 2 зол. пар. ур. Борислав, Миколаїв, Звенигород, Цідрів, Деревляни, Девятники і К. Шанковський Ланцут; 200 ам. дол. Комітет помочі потерпівшим Львів; 426 зол. збірка д-ра Панчишина: по 50 зол. інж. Рижевський Львів і Українське Гиг. Тов. замість вінка на могилу бл. п. д-ра Курівця; 22 зол. Гиг. Гурток Познань; 20 зол. д-р Старосольський Львів; по 18 зол. М. Лісовська і д-р Д. Макарушка Львів; 17 зол. д-р А. Заяць; по 15 зол. І. Юрків Львів і Студ. секція Теребовля; по 10 зол. О. Макарушка, Борт. В. Костик, Денишин, Р. Єндик, д-р Заяць, Б. Грос і Л. Карпяк, 6 зол. Л. Ридзяна, по 5 зол. С. Кордасевич, В. Пйонтик, Комас. Куделя, Гевсьорсвський; А. Добрянська, о. М. Носаль, Луців, Продюк, д-р Бехметюк, Шахова, Шарий і Г. Шульц; по 3 зол. М. Жуківна, П. Поморчий і о. Стислoвський; по 2 зол. Мартинович, Шуран, Д. Луців, Кундибан, Вачурова, Кусьпіш, Качмар, Агрещук, Іжик, Кислер, В. Гучко, М. Голус, Б. Вербицька, о. М. Камінський, І. Прийма і І. Процьків; по 1 зол. С. Пантелеймон, Сокола, Домбровські, М. Крива, о. Вовчик, К. Санчук, І. Шевелюк, Шурма, Одарчик і Абердом.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 25. XI. ц. р. за масло експортове та десерове пріма 3·80 зол., за літру молока 24—25 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 6·70 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Кооператива Український Театр у Львові (театр ім. І. Тобілевича у Станиславові):

ЛЬВІВ. Саля Театру Ріжнородностей (Нар. Дім):

Середа, 2. XII. „Пурга".
Четвер, 3. XII. „Жінка, що вбила".
Пятниця, 4. XII. „Схоплення Сабінок".
Субота, 5. XII. „Мина Мазайло".
Неділя, 6. XII. „Церковна миш" (год. 3. дополудні).
Неділя, 6. XII. „Гетьман Дорошенко" (год. 7·30 вечором).

Білети скорше набувати в Союзному Базарі.

Великий Міський Театр:

Понеділок, 30. листопаду в год. 7·30 веч. „Буря в шклянці води".

Театр Ріжнородностей:

Понеділок, 30. листопаду в год. 7·30 веч. „Штуба", трохи комедії та трохи драми К. Лечицького.

Вівторок 1. грудня в год. 7·30 веч. „Штуба".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Світла великого міста" (Чарлі Чаплин).
КАСИНО: „Роман із поручником" (Льоренс Тибет).
КОПЕРНИК: „Табу", „Прикордонний леґіон".
ЛЕВ: „Завойовник сердець".
МАРУСЕНЬКА: „Табу", „Прикордонний леґіон".
МІРАЖ: „Рай для жінок", „Дитина на гвалт".
ОАЗА: „Хатина дядька Томи" (звукова версія).
ПАЛАС: „Леві та Ска".
ПАН: „Біржа кохання" (Марлена Дітріх).
[illegible]: „Роскоші небезпек" (Гарольд Льойд).
ПРОМІНЬ: „Еротікон".
СОНЦЕ: „На пісках Сагари".
СТИЛЕВЕ: Грета Ґарбо як „Анна Хрісті" та „Леврі й Гарді".
УТІХА: „Приятель індіян", „Королі пустині".
ХИМЕРА: „А коли прийде хвилина розлуки" (Діва Ґраллян).

Програма радіо.

Середа 2 грудня 1931.

Ляйпціґ (259,3) 19·30 Концерт. **Льондон** (356,3) 14·30 Концерт. **Гельсінґфорс** (368,1) 19·40 Танкова музика. **Сотенс** (403,8) 20·25 Концерт. **Берлін** (419) 18·30 Література. **Рим** (441,2) 21·00 Опера. **Лянґенберґ** (472,4) 17·00 Концерт. **Мілано** (500,8) 20·45 Оперетка. **Брюселя** (508,5) 21·00 Концерт. **Відень** (516,4) 20·30 „Перед подружжям". **Рига** (524,5) 20·05 Опера. **Харків** (937,5) 15·00, 20·00, 0·01 Концерти. 18·00 Література. **Москва** (1481) 16·30 Концерти.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок 1. грудня 1931.

Львів (381,7) 11·40 Перегляд краєвої преси ПАТ. 11·58 Час із Варшави. 12·10 Про погоду дня. 13·15 Господарська оповістка 13·40, 14·20 Госп. ґутірка 15·15 „Летунська хвилина". 15·20 Грошева біржа. 15·30 Програма для дітвори. 16·20 „Старовинні мешкання". 17·10 Виклад. 17·25 Концерт. 18·50 Всячина. 19·15 Правничі ради для селян. 19·25 Львівська мова. 19·45 Радіевий щоденник. 20·00 Концерт. 21·55 Листування. 22·10 Фортепян. 22·30 Спортові новини. 23·00 Танкова музика. Грамофонові кружки: 12·10, 13·35, 14·45, 15·25, 16·15, 16·40, 19·40.

Присилайте передплату!

Подяка.

Подобалось Всевишньому забрати до Себе найдорожшого нам брата Бронислава Старецького, емерит. професора гімназ. Пригноблені цим горем поспішаємо в першій мірі зложити найглибшу подяку Високопреподобному О. Крилошанинові Кишакевичові за заосмотрення Покійного Св. Тайнами і участь в похоронах. Не менше щире спасибі шлемо Високопреподобним О. О. д-р Сліпому, ректорові Духовної Академії у Львові, д-ові Конрадові, О. Ладі і О. Е. Дуткевичові, пароxові у Львові за їх безинтересовну, збірну участь в похоронних обрядах. Дякуємо рівнож хорові Вп. Панів Богословів, що своїм прегарним співом звеличав цей сумний обряд. Так само дякуємо Вп. Пані Дуткевичевій за її правдиво самаританську опіку над Покійним, а Вп. Пану д-р Дзеровичові, що не жалів ні часу, ні труду, а докладав всіх сил, щоби ратувати і піддтримати дороге нам життя Покійного — Вкінці дякуємо Вп. Товаришам і Ученикам Покійного і Всім, які так численно провели Його на вічний спочинок.

Антін, Едвард і Казимира Старецькі.

930

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.